

ПРОЄКТ

Восьмі краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька

Рекомендації

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Поєднати минуле, сучасне й майбутнє»:

краєзнавство на захисті історико-культурної спадщини України»

5-6 листопада 2025 року відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Поєднати минуле, сучасне й майбутнє»: краєзнавство на захисті історико-культурної спадщини України» в межах Восьмих краєзнавчих читань пам'яті Петра Тронька.

Мета заходу - сприяння консолідації наукової та професійної спільноти задля збереження історико-культурної спадщини України шляхом висвітлення краєзнавчих ініціатив бібліотечних, освітніх, наукових установ та громадських організацій, а також обговорення досвіду формування сучасної системи підготовки бібліотечних кадрів.

На конференції обговорювались: теоретичні, організаційні та методичні аспекти бібліотечного краєзнавства; стан краєзнавчих фондів бібліотек в сучасних умовах, їх формування, збереження, промоція; роль електронних ресурсів бібліотек у відтворенні локальної історії; збереження пам'яті про особистості, які зробили значний внесок в історію краю; питання взаємодії бібліотек з місцевою краєзнавчою спільнотою; а також проєктна діяльність культурних установ в умовах воєнного сьогодення; сучасні підходи до збереження культурної спадщини України; питання вивчення історії міста і сіл України як шлях до створення локального простору ідентичності; повернення репресованих умен українського краєзнавства ; інтеграцію української культури у світовий простір; формування сучасної системи підготовки бібліотечних кадрів.

В межах конференції на відзначення 110-річчя відомого історика, краєзнавця, пам'яткоохоронця, організатора музейної справи, академіка НАН України, Героя України Петра Тимофійовича Тронька відбувся Круглий стіл «Петро Тимофійович Тронько – фундатор національного краєзнавства» за участі Центру досліджень історико-культурної спадщини України Інституту історії України НАН України.

Спираючись на результати обговорення зазначених питань, а також з урахуванням висловлених пропозицій, конференція рекомендує:

регіональним книгозбірням України:

- підтримати позиціонування бібліотек як інституцій національної пам'яті, зокрема, активізувавши інформаційну підтримку цієї діяльності;

- підтримати пропозицію про визнання Всеукраїнського дня краєзнавства, який наразі є професійним святом, державним святом;
- визнати необхідність підготовки проекту нового нормативного документа з питань краєзнавчої роботи бібліотек;
- продовжити роботу з фіксації подій російсько-української війни, збирання відомостей про краян учасників російсько-української війни;
- продовжити інформування про події російсько-української війни, особливо локальні, в т.ч. з використанням інструментів, що забезпечують доступ до найширшої аудиторії – соціальні мережі, тематичні інтернет-проекти;
- продовжити співпрацю бібліотек з архівами, музеями, краєзнавчими осередками, культурними товариствами тощо з метою створення локальних архівів подій російсько-української війни;
- приділяти особливу увагу питанням збереження краєзнавчих фондів та електронних ресурсів, в т.ч. шлях створення страхових копій, використання хмарних технологій або розміщення на сторонніх захищених ресурсах;
- створювати й розвивати електронні ресурси бібліотек з локальної історії, зокрема, про події й факти, що перебували під забороною або замовчувалися за імперського та радянського часів;
- продовжити роботу з повернення у широкий обіг відомостей про політичних, громадських, культурних, релігійних діячів, краєзнавців, митців, літераторів, вчених, імена яких були вилучені з інформаційного простору за часів імперського та радянського режимів
- ініціювати або долучатися до проєктів, що сприяють інтеграції української культури у світовий простір.

Національній історичній бібліотеці України як науково-дослідному та методичному центру краєзнавчої бібліотечної діяльності:

- продовжувати моніторинг краєзнавчої діяльності бібліотек України, узагальнювати кращий досвід краєзнавчої бібліотечної діяльності та поширювати його в серед фахівців;
- продовжити практику проведення краєзнавчих науково-практичних конференцій, семінарів;
- продовжувати видання щорічного інформаційного бюлетеня «Краєзнавча робота бібліотек України», в якому презентувати досвід та інноваційні рішення з питань краєзнавчої бібліотечної діяльності

Рекомендації за підсумками Круглого столу «Петро Тимофійович Тронько – фундатор національного краєзнавства»

- відредагувати статтю про П. Т. Тронька у вільній енциклопедії «Вікіпедія»: виправити неточності у біографічних відомостях та його діяльності;
- створити єдиний електронний ресурс, присвячений П. Т. Троньку;
- осучаснити та доповнити відеоролики про П. Т. Тронька на платформі YouTube;
- запровадити тематичну лекцію про Петра Тронька в освітніх курсах з краєзнавства в навчальних закладах;
- рекомендувати Національній спілці краєзнавців України підготувати Всеукраїнське науково-краєзнавче видання про діяльність Петра Тронька у загальноукраїнському контексті.

Пропозиції можна надсилати nmv_nibu@ukr.net